

Cu	Al	عنصر ویژگی
R	R	مقاومت
L	L	طول
۹	۲/۷	چگالی
ρ	۲ρ	مقاومت ویژه
m _{Cu}	m _{Al}	جرم

$$R = \frac{\rho L}{A} \Rightarrow \frac{\rho L}{A_{Cu}} = \frac{2\rho L}{A_{Al}} \Rightarrow 2A_{Cu} = A_{Al}$$

$$\frac{9}{2/7} = \frac{m_{Cu}}{m_{Al}} \times \frac{v_{AL}}{v_{Cu}} = \frac{m_{Cu}}{m_{Al}} \times \frac{A_{AL} \times L}{A_{Cu} \times L} = \frac{10}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{m_{Cu}}{m_{Al}} \times 2 = \frac{10}{3} \Rightarrow \frac{m_{Cu}}{m_{Al}} = \frac{5}{3}$$

(سراسری ریاضی - ۹۶ با تغییر) (فصل دوم - مقاومت الکتریکی)

۲- گزینه «۳» - شیب نمودار I - V ، عکس مقاومت (۱/R) است، پس:

$$\frac{R_A}{R_B} = \frac{B \text{ شیب}}{A \text{ شیب}} = \frac{\text{tg}(37^\circ)}{\text{tg}(53^\circ)} = \frac{3/4}{4/3} = \frac{9}{16}$$

$$\frac{9}{16} = \frac{\frac{\rho L_A}{A_A}}{\frac{\rho L_B}{A_B}} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{A_B}{A_A} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{3^2}{4^2} \Rightarrow \frac{9}{16} = \frac{L_A}{L_B} \times \frac{9}{16} \Rightarrow \frac{L_A}{L_B} = \frac{3}{4}$$

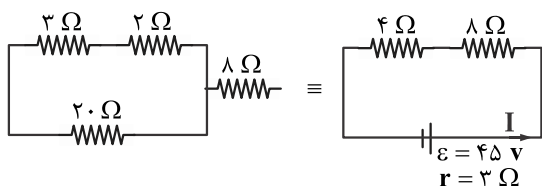
(شایگانی) (فصل دوم - مقاومت الکتریکی)

۳- گزینه «۱» - R_۱ و R_۲ موازی اند و معادلشان با R_۳ سری است. پس:

$$R_{AB} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} + R_3 = R_3 \Rightarrow R_3 = R_3 \left(1 - \frac{R_1}{R_1 + R_2}\right) = \frac{R_2^2}{R_1 + R_2}$$

(سراسری داخل کشور ریاضی - ۸۹ با تغییر) (فصل دوم - ترکیب مقاومتها)

۴- گزینه «۲» -

$$I = \frac{45}{15} = 3 \text{ A} \Rightarrow P_{\text{باتری}} = VI = (\varepsilon - rI)I = (45 - 3 \times 3) \times 3 = 108 \text{ w}$$

(شایگانی) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)

۵- گزینه «۱» - ابتدا جریان مدار را به دست می آوریم:

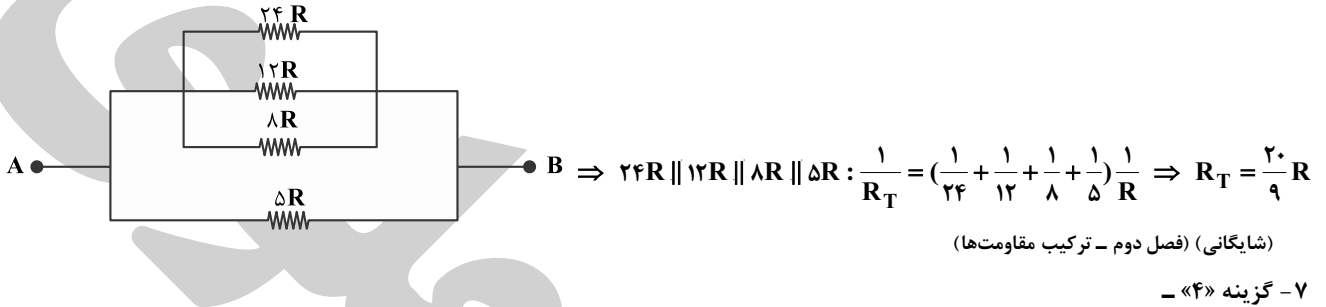
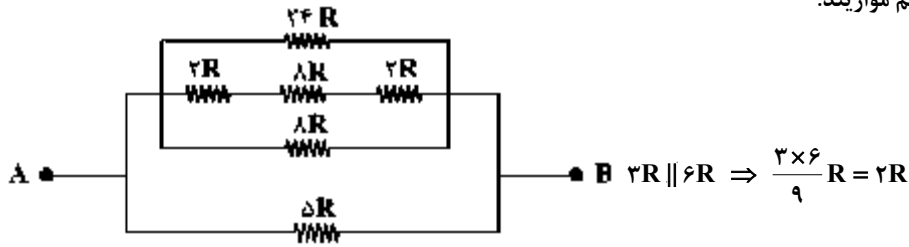
$$I = \frac{10}{6+12+5+2} = \frac{10}{25} = \frac{2}{5} = 0.4 \text{ A}$$

حال اختلاف پتانسیل دو سر مولد برابر است با:

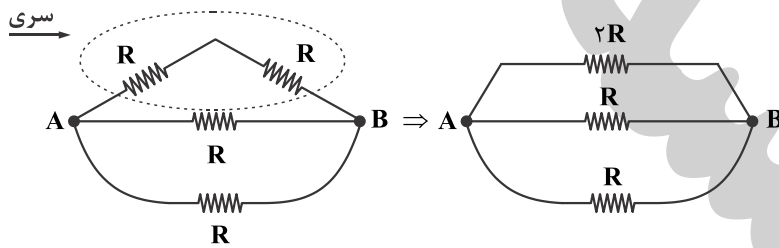
$$V_{\text{مولد}} = \varepsilon - rI = 10 - 2 \times 0.4 = 10 - 0.8 = 9.2 \text{ v}$$

(شایگانی) (فصل دوم - نیروی محرکه الکتریکی)

۶- گزینه «۱» - مقاومت‌های $3R$ و $6R$ با هم موازی‌اند.

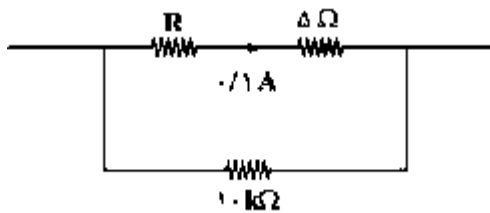
$$4 \times \frac{\overbrace{R_1 R_2}^{\text{موازی}}}{\underbrace{R_1 + R_2}^{\text{سری}}} = \overbrace{R_1 + R_2}^{\text{سری}} \Rightarrow 4R_1 R_2 = R_1^2 + R_2^2 + 2R_1 R_2 \Rightarrow R_1^2 + R_2^2 - 2R_1 R_2 = 0 \Rightarrow (R_1 - R_2)^2 = 0 \Rightarrow R_1 = R_2 = R$$

$$\Rightarrow \frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{2R} + \frac{1}{R} + \frac{1}{R} = \frac{5}{2R} \Rightarrow R_{eq} = \frac{2}{5} R = 0.4 R = 0.4 R_1$$

(شایگانی) (فصل دوم - ترکیب مقاومت‌ها)

۸- گزینه «۲» -

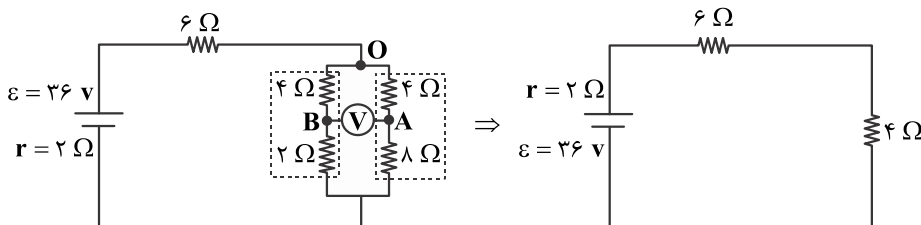
$$I_{10k\Omega} = \frac{12V}{10k\Omega} = 1.2 \text{ mA}$$

$$V_{\text{شاخه بالا}} = V_{\text{شاخه پایین}} \Rightarrow \frac{I_{\text{بالا}}}{I_{\text{پایین}}} = \frac{R_{\text{پایین}}}{R_{\text{بالا}}}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{10} = \frac{10 \times 10^3}{R + 5} \Rightarrow \frac{1000}{12} = \frac{10^4}{R + 5} \Rightarrow R = 115 \Omega \Rightarrow P = RI^2 = 115 \times \frac{1}{10} \times \frac{1}{10} = 1/15 \text{ w} = 1150 \text{ mw}$$

(سراسری ریاضی - ۹۷ با تغییر) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)

۹- گزینه «۳» - ولت‌سنج اختلاف پتانسیل ۲ سر خود را نمایش می‌دهد. بنابراین باید اختلاف پتانسیل ۲ سر ولت‌سنج را به دست آوریم. بدین منظور ابتدا جریان‌ها را محاسبه می‌کنیم. چون ولت‌سنج ایده‌آل است مقاومت آن بسیار زیاد بوده و از آن جریانی عبور نمی‌کند و داریم:

$$\left. \begin{array}{l} \text{سری } (4\Omega, 8\Omega) \Rightarrow R_1 = 4 + 8 = 12\Omega \\ \text{سری } (4\Omega, 2\Omega) \Rightarrow R_2 = 6\Omega \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{موازی}} R_{T1} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{12 \times 6}{12 + 6} = 4\Omega$$

$$R_T = 6 + 4 = 10\Omega$$

مقدار جریان کلی مدار برابر است با:

$$I_T = \frac{4}{R_T + r} = \frac{36}{10 + 2} = 3\text{ A}$$

حال جریان هر شاخه را به دست می آوریم:

$$\left. \begin{array}{l} I_1 + I_2 = I_T \Rightarrow I_1 + I_2 = 3\text{ A} \\ R_1 I_1 = R_2 I_2 \Rightarrow 12 I_1 = 6 I_2 \Rightarrow I_2 = 2 I_1 \end{array} \right\} \Rightarrow I_1 = 1\text{ A}, I_2 = 2\text{ A}$$

حال داریم:

$$\left. \begin{array}{l} V_O - V_A = 4 I_1 = 4\text{ V} \\ V_O - V_B = 4 I_2 = 8\text{ V} \end{array} \right\} \Rightarrow V_A - V_B = 8 - 4 = 4\text{ V}$$

بنابراین ولت سنج ۴ ولت را نمایش می دهد. (سعیدی) (فصل دوم - جریان در مدارهای الکتریکی و به هم بستن مدارها)

۱۰- گزینه «۲» -

$$V_1 = 220\text{ V}$$

$$P_1 = 50\text{ W} \Rightarrow P_2 = P_1 \cdot \frac{V_2}{V_1} = 32\text{ W}$$

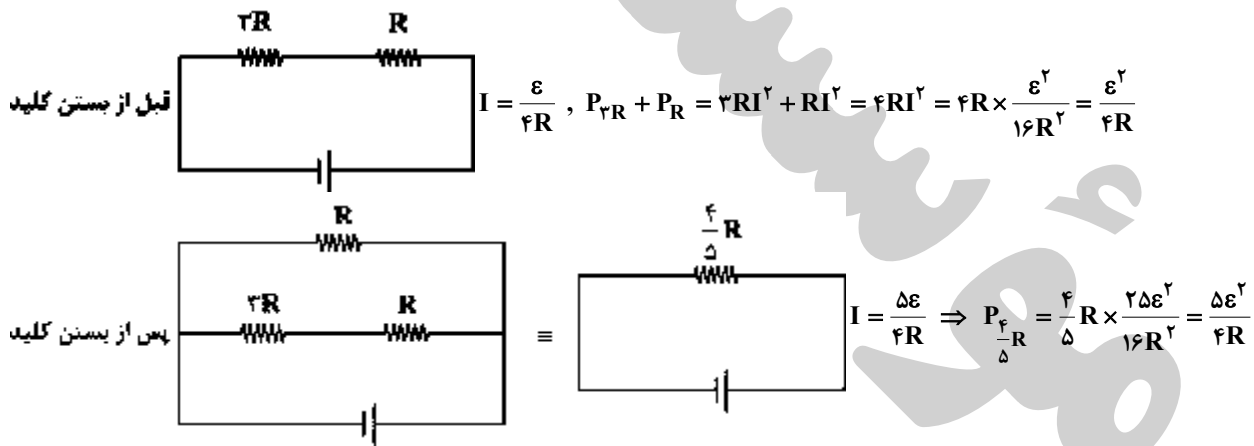
با استفاده از رابطه $P = \frac{V^2}{R}$ داریم:

$$\frac{P_2}{P_1} = \left(\frac{V_2}{V_1}\right)^2 \Rightarrow \frac{32}{50} = \left(\frac{V_2}{220}\right)^2 \Rightarrow 0.64 = \left(\frac{V_2}{220}\right)^2 \Rightarrow \frac{V_2}{220} = 0.8 \Rightarrow V_2 = 0.8 \cdot 220 = 176\text{ V}$$

$$\Delta V = V_2 - V_1 = 176 - 220 = -44\text{ V}$$

بنابراین افت ولتاژ در لامپ برابر ۴۴ ولت بوده است. (سراسری تجربی ۹۴ - با تغییر) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)

۱۱- گزینه «۲» -

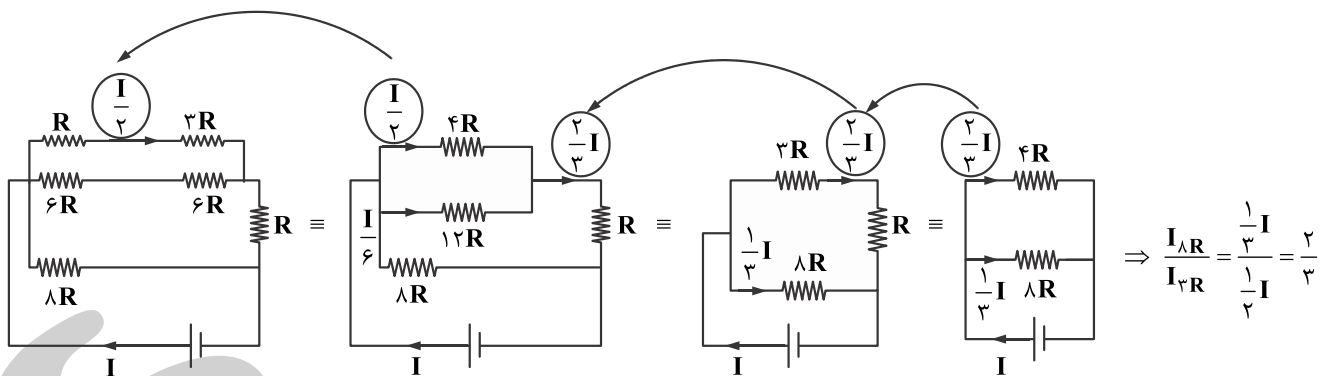
$$\Rightarrow \frac{\text{توان مصرفی پس از بستن کلید}}{\text{توان مصرفی قبل از بستن کلید}} = \frac{\frac{5\varepsilon^2}{4R}}{\frac{\varepsilon^2}{4R}} = 5$$

راه دیگر: با استفاده از قانون پایستگی انرژی، توان مصرفی مقاومت‌ها با توان خروجی باتری برابر است و توان خروجی باتری هم از رابطه

$$P = \mathcal{E}I - I^2 r \quad (\text{که در این سوال } r = 0 \text{ است، به دست می آید. (سراسری خارج از کشور ریاضی - ۹۴ با تغییر) (فصل دوم - توان در مدارهای الکتریکی)})$$

۱۲- گزینه «۴» -

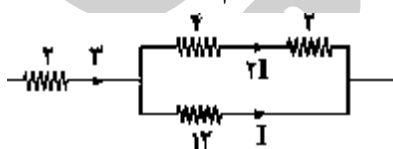
$$\left. \begin{array}{l} \text{سری } \Rightarrow R, 3R \\ \text{سری } \Rightarrow 6R, 6R \end{array} \right\} \text{ موازی } \left. \begin{array}{l} \text{سری } \Rightarrow R, 8R \end{array} \right\} \text{ موازی}$$

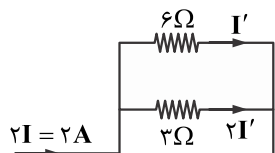
(شایگانی) (فصل دوم - تقسیم جریان در مقاومت‌های سری و موازی)

۱۳- گزینه «۲» -

$P = RI^2$ $P_f = 2 \times 3^2 = 18 \text{ w}$

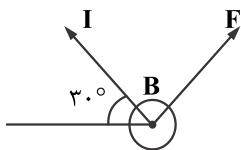
$$2I + I = 3 \Rightarrow I = 1 \text{ A} \begin{cases} P_f = 4 \times 2^2 = 16 \text{ w} \\ P_{12} = 12 \times 1^2 = 12 \text{ w} \end{cases}$$

$$I' + 2I' = 3I' = 2 \Rightarrow I' = \frac{2}{3} \text{ A} \begin{cases} P_f = 6 \times \frac{4}{9} = \frac{24}{9} = \frac{8}{3} \text{ w} \\ P_v = 3 \times 4 \times \frac{4}{9} = \frac{16}{3} \text{ w} \end{cases}$$

پس تمام مقاومت‌ها به جز مقاومت ۶ اهمی، می‌سوزند. (شایگانی) (فصل دوم - توان و به هم بستن مقاومت‌ها)

۱۴- گزینه «۱» -

$$F = BIL \sin \alpha \xrightarrow{\alpha=90^\circ} F = 500 \times 10^{-2} \times 5 \times 60 \times 10^{-2} \times 1 \Rightarrow F = 0.15 \text{ N}$$

برای پیدا کردن جهت نیرو از قاعده دست راست استفاده می‌کنیم. (دقت شود زاویه ۳۰ درجه زاویه سیم با راستای افق بوده نه زاویه بین سیم و میدان مغناطیسی) (سعیدی) (فصل سوم - نیروی وارد بر سیم حامل جریان)

۱۵- گزینه «۱» - بررسی موارد:

مورد «الف»: نادرست، شمال N و جنوب S

مورد «ب»: صحیح

مورد «ج»: نادرست، برای مدتی آهن‌ربا می‌ماند

مورد «د»: صحیح (شایگانی) (فصل سوم - مغناطیس و قطب‌های مغناطیسی)